

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W OŚRODKU REHABILITACYJNO – EDUKACYJNO – WYCHOWAWCZYM W ZAMOŚCIU

podstawa prawna:

Ustawa z dnia 13 maja 2016 r o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2023r., poz. 31, tak zwane Standardy Ochrony Małoletnich.

Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606) – art. 7 pkt 6.

Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) – art. 22b, art. 22c.

Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.) – art. 2 pkt 1–8, art. 99 pkt 4, art. 26.

Ustawa z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.) - art. 266 § 1 i 2.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 ze zm.).

WSTĘP

Co roku połowa dzieci na całym świecie pada ofiarą przemocy. Około 75% dzieci na świecie w wieku 2–4 lat regularnie doświadcza kar cielesnych lub przemocy psychicznej ze strony swoich rodziców i opiekunów. 3% dzieci w wieku 10–18 lat nie czuje się bezpiecznie w domu. W szkole nie czuje się bezpiecznie 9%, a w Internecie – 8%. Preambuła Konwencji o Prawach Dziecka (Polska włączyła Konwencję do swojego porządku prawnego w 1991 r.) podkreśla, że dziecko dla pełnego i harmonijnego rozwoju swojej osobowości powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia. Nic nie jest ważniejsze niż dobro i bezpieczeństwo dzieci, a przemoc wobec dzieci ma poważne, bezpośrednie i długofalowe konsekwencje dla ich zdrowia fizycznego i psychicznego, dla ich rozwoju psychologicznego i społecznego oraz powoduje wysokie koszty społeczne i ekonomiczne, które ponosi całe społeczeństwo. Mimo to, krzywdzenie i przemoc nieustająco dotyka dzieci w każdym miejscu na świecie. Na różnych etapach życia dzieci mogą doświadczać kilku jej rodzajów, a nawet wszystkich jednocześnie. Każde dziecko zasługuje na bezpieczne dzieciństwo, wolne od przemocy. Aby zapobiegać krzywdzeniu dzieci, a także prawidłowo i efektywnie pomóc dziecku, które krzywdzenia doznało, potrzebny jest jasny, praktyczny i spójny system ochrony, określający procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne oraz odpowiedzialność osób dorosłych za bezpieczeństwo dzieci. W takim systemie praktycy pracujący na rzecz dzieci i z dziećmi powinni mieć jasność co do tego, co jest wymagane od nich indywidualnie i jakie warunki muszą spełniać, aby być elementem bezpiecznego systemu funkcjonowania rodzinnego i społecznego dziecka. Podczas gdy to rodzice i opiekunowie sprawują bezpośrednią opiekę nad swoimi dziećmi, władze, w tym lokalne, współpracując z partnerami społecznymi, mają określone obowiązki w zakresie profilaktyki i ochrony dobra wszystkich dzieci. Konwencja w art. 3 wskazuje, że we wszystkich działaniach dotyczących dzieci, podejmowanych przez publiczne lub prywatne instytucje opieki społecznej, sądy, władze administracyjne lub ciała ustawodawcze, należy kierować się najlepszym zabezpieczeniem interesów dziecka. W celu zapewnienia dziecku ochrony i opieki, Państwa-Strony Konwencji biorąc pod uwagę prawa i obowiązki jego rodziców, opiekunów prawnych lub innych osób prawnie za nie odpowiedzialnych, powinny podejmować wszelkie zasadne i konieczne kroki ustawodawcze oraz administracyjne. Co więcej, państwa mają obowiązek pilnować, aby instytucje, służby oraz inne jednostki odpowiedzialne za opiekę lub ochronę dzieci dostosowały się do norm ustanowionych przez kompetentne władze, w szczególności w dziedzinach bezpieczeństwa, zdrowia, jak również dotyczących właściwego doboru kadr tych instytucji oraz odpowiedniego nadzoru. W Polsce nie funkcjonuje jednolity i spójny system ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Przepisy prawa, instytucje, organizacje pozarządowe, tworzą wyspy pomocy działające wedle własnych celów i realizujące własne działania, które nie spletają się w jeden system profilaktyki, interwencji i edukacji na rzecz bezpiecznego dzieciństwa i ochrony dzieci przed doświadczeniem krzywdzenia. Przepisy prawa obowiązującego w Polsce narzucają obowiązki na instytucje publiczne zgłaszania określonych przestępstw na szkodę dzieci do organów ścigania oraz zagrożenia dobra dziecka do sądu rodzinnego. Ale jest to także obowiązek społeczny każdego z nas. Przepisy art. 572 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego nakładające na każdego, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie

postępowania z urzędu, obowiązek zawiadomienia o nim sądu opiekuńczego i nieletnich. Obowiązek ten, zgodnie z przepisem, ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi. Zgodnie z przepisami art. 304 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Natomiast instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

Należy także wskazać poziom szczegółowy obowiązków denuncjacji przestępstw przejawiający się w ustawach regulujących wykonywanie konkretnego zawodu. Dotyczy to przede wszystkim nauczycieli i innych pracowników oświaty podlegających ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela⁷, ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, którzy mają codzienny kontakt z dziećmi i największe szanse na zwrócenie uwagi, że dziecku dzieje się krzywda. Także lekarze i pielęgniarki, jako osoby mogące mieć styczność z dzieckiem krzywdzonym, tak fizycznie (np. personel na SOR), jak i psychicznie (np. lekarze psychiatry), mają swoje szczegółowe zobowiązania określone w przepisach ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry¹⁰ oraz ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej¹¹, związane ze zwolnieniem z tajemnicy zawodowej. Zwolnienie z tajemnicy zawodowej obejmuje także psychologów na podstawie ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów. Podkreślić należy, że za obowiązkiem denuncjacji nie podąża jednolity uregulowany wymóg prawny, sprawdzania karalności za przestępstwa na szkodę dzieci. Przepisy te są fragmentaryczne, np. dotyczą tylko sprawców przestępstw seksualnych lub wybranych zawodów czy funkcji. Bołączkami polskich regulacji na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem są: brak spójności, brak jednolitego ustawodawstwa dotyczącego dzieci, brak instytucji dedykowanej ochronie dzieci, brak rozwiązań strategicznych w zakresie profilaktyki i edukacji dzieci, rodziców i profesjonalistów w zakresie ochrony przed przemocą. Szukając skutecznych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania krzywdzeniu dzieci polskie organizacje pozarządowe sięgają do przepisów unijnych oraz rozwiązań stosowanych w innych państwach.

Standardy ochrony dzieci lub polityki ochrony dzieci to zbiór zasad obejmujących różne obszary: kontakt fizyczny z dzieckiem, zatrudnianie pracowników, procedury interwencji, które pomagają tworzyć bezpieczne i przyjazne środowisko w instytucjach działających na rzecz dzieci. Zakładają one między innymi, że w podmiotach posiadających odpowiednią procedurę: – nie pracują osoby mogące zagrazać bezpieczeństwu dziecka, wszyscy pracownicy wiedzą jak rozpoznawać symptomy krzywdzenia dziecka oraz jak podejmować interwencję w przypadku podejrzenia, że dziecko jest ofiarą przemocy w placówce lub w rodzinie.

DYREKTOR
Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego

mgr Krzysztof Rysak

PROCEDURA KONTROLI PRACOWNIKÓW PRZED DOPUSZCZENIEM DO PRACY Z MAŁOLETNIAMI W ZAKRESIE SPEŁNIANIA PRZEZ NICH WARUNKÓW NIEKARALNOŚCI ZA PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJNOŚCI

Cel Procedury: zapewnienie bezpieczeństwa małoletnich poprzez skuteczną kontrolę kandydatów na pracowników z zakresu ich niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności.

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji:

- a. Placówka dokładnie poznaje dane kandydata/kandydatki, mające na celu zrozumienie jego/jej kwalifikacji oraz stosunku do wartości podzielanych przez placówkę, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
- b. Placówka dba o to, aby osoby zatrudnione posiadały odpowiednie kwalifikacje oraz były bezpieczne dla dzieci.

2. Dane osobowe i identyfikacyjne:

- a. Placówka zbiera niezbędne dane, w tym imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia oraz dane kontaktowe kandydata/kandydatki i przetwarza je w celach przeprowadzenia rekrutacji.
- b. Placówka posiadająca dane identyfikacyjne pracownika jest w stanie skutecznie monitorować personel.

3. Referencje z poprzednich miejsc pracy:

- a. Kandydat/kandydatka jest proszony/a o dostarczenie referencji z poprzednich miejsc zatrudnienia.
- b. Referencje mogą być zarówno od poprzedniego pracodawcy, jak i od innych osób, które mogą dostarczyć informacje na temat pracy kandydata/kandydatki.

4. Sprawdzenie w Rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym:

- a. Przed dopuszczeniem do pracy, placówka sprawdza kandydata/kandydatkę w Rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym, posiadając niezbędne dane identyfikacyjne.
- b. Rejestracja w Rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym jest dostępna na stronie: rps.ms.gov.pl.

5. Zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego:

- a. Placówka wymaga od kandydata/kandydatki zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego, albo złożenia oświadczenia o niekaralności (przed podjęciem pracy oświadczenia o niekaralności składają kandydaci na stanowiska niepedagogiczne, nauczyciele i specjaliści przedstawiają zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego
- b. Zaświadczenie/ oświadczenie to jest niezbędne aby móc zatrudnić kandydata na stanowisku, na którym wymagana jest praca z dziećmi.

6. Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich.

- a. Kandydat/kandydatka składa oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich.
- b. W oświadczeniu zawarte są informacje dotyczące niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz zobowiązanie do przestrzegania Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w placówce.

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIM A PERSONELEM, A W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE ZACHOWAŃ NIEDOZWOLONYCH WOBEC MAŁOLETNICH

Cel Procedury: zapewnienie bezpiecznych i pełnych szacunku relacji między personelem a małoletnimi w instytucji oraz eliminacja zachowań niedozwolonych wobec małoletnich.

1. Naczelne zasady:

- a. Działanie podejmowane jest dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
- b. Dzieci należy traktować z szacunkiem, uwzględniając jego godność i potrzeby.
- c. Zakazuje się stosowania przemocy wobec wychowanków w jakiegokolwiek formie.

2. Zakres obowiązywania:

- a. Zasady obowiązują wszystkich pracowników placówki, stażystów i wolontariuszy.
- b. Znajomość i akceptację zasad potwierdza się poprzez podpisanie oświadczenia.

3. Relacje personelu z dziećmi:

- a. Utrzymuje się profesjonalne relacje, uwzględniając indywidualne potrzeby i godność dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.
- b. Zasadą w relacjach jest otwartość i przejrzystość w działaniach, minimalizacja ryzyka błędnej interpretacji.

4. Zasady szczególne:

a. Komunikacja z dziećmi:

- W komunikacji z małoletnimi należy zachować cierpliwość i szacunek.
- Należy słuchać i obserwować uważnie, udzielając odpowiedzi adekwatnych do predyspozycji psychofizycznych wychowanka z niepełnosprawnościami
- Zakazuje się zawstydzania, upokarzania, lekceważenia i obrażania dziecka.

b. Działania z dziećmi:

- Należy doceniać wkład i pracę dzieci, zachowując do nich szacunek
- Bezwzględnie zakazuje się czynności o podtekście romantycznym lub seksualnym wobec małoletnich.
- Zakazuje się przyjmowania pieniędzy lub prezentów od rodziców wychowanków (za wyjątkiem kwiatów i słodyczy)

c. Kontakt fizyczny z dziećmi:

- Zakazuje się przemocy fizycznej wobec dziecka.

- Należy zachować ostrożność w kontaktach fizycznych, zawsze z uwzględnieniem ich zaburzeń i niepełnosprawności.

d. Kontakty poza godzinami pracy:

- Kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i służyć celom edukacyjnym, wychowawczym lub opiekuńczym.
- Należy unikać kontaktów poza godzinami pracy, chyba że uzyskano zgodę rodziców/opiekunów.

e. Bezpieczeństwo online:

- Personel i pracownicy placówki muszą mieć świadomość zagrożeń cyfrowych i odpowiedzialnie korzystać z mediów społecznościowych.
- Zakazuje się nawiązywania bliskich kontaktów z wychowankami poprzez prywatne profile na mediach społecznościowych.
- Zaleca się wyłączenie urządzeń elektronicznych (telefonów komórkowych) przez wychowanków w czasie zajęć.

f. Postępowanie w sytuacjach problemowych:

- Reakcja powinna być stanowcza w przypadku naruszenia zasad, jednocześnie z poszanowaniem godności i uczuć wszystkich stron.
- Wszelkie naruszenia zasad procedur zawartych w standardach należy zgłosić Dyrektorowi OREW.

5. Szkolenie personelu:

- a. Aktualizacja wiedzy następuje zgodnie z obowiązującymi przepisami, adekwatnie do potrzeb

6. Monitorowanie i ocena procedury:

- a. Procedury są regularnie przeglądane w celu dostosowania do zmian w przepisach i potrzeb placówki, nie rzadziej niż raz w ciągu roku kalendarzowego.
- b. Wdrażanie ewentualnych aktualizacji w procedurze.

Procedura ta ma na celu zapewnienie najwyższych standardów bezpieczeństwa oraz poszanowania godności i praw małoletnich w kontekście ich relacji z personelem Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczego w Zamościu.

ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie

A. Podejrzenie przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystaniem seksualnym lub zagrożeniem życia:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od podejrzanej osoby.
2. Według własnej oceny sytuacji zawiadom policję – nr tel. 112 lub 997
3. Poinformuj o podejrzeniu przemocy Dyrektora OREW
4. Podaj wszystkie istotne informacje, w tym dane osobowe, dziecka, podejrzanej osoby oraz szczegóły zdarzenia.

B. Jednorazowa przemoc fizyczna lub psychiczna:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby krzywdzącej.
2. Poinformuj o podejrzeniu przemocy Dyrektora OREW
3. Osoba krzywdząca dziecko może zostać zwolniona dyscyplinarnie z pracy.
4. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy przez pracownika Dyrekcja OREW zawiadamia policję.

C. Inne przestępstwa lub niepokojące zachowania:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej.
2. Poinformuj o podejrzeniu przemocy Dyrektora OREW.
3. Możesz poinformować policję lub prokuraturę na piśmie o możliwości popełnienia przestępstwa.
4. Opisz szczegóły zdarzenia i podaj wszelkie dostępne informacje.

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią (przemoc rówieśnicza)

A. Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystaniem seksualnym lub zagrożeniem życia:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej.
2. Poinformuj o podejrzeniu przemocy Dyrektora OREW.
3. Możesz powiadomić sąd rodzinny i nieletnich lub policję na piśmie o możliwości popełnienia przestępstwa.

B. Inna przemoc fizyczna, psychiczna lub niepokojące zachowania:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej.
2. Poinformuj o podejrzeniu przemocy Dyrektora OREW

3. Zgłoś potrzebę wdrożenia działań naprawczych Dyrektorowi OREW.
4. W przypadku powtarzającej się przemocy możesz powiadomić sąd rodzinny i nieletnich.

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica lub opiekuna

A. Przemoc uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystaniem seksualnym lub zagrożeniem życia:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od podejrzanego rodzica/opiekuna.
2. Poinformuj o podejrzeniu przemocy Dyrektora OREW
3. Możesz zawiadomić policję – nr 112 lub 997.
4. Podaj wszystkie istotne informacje, w tym dane osobowe, dziecka, podejrzonej osoby.

B. Zaniedbanie lub niewydolność wychowawcza:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka.
2. Poinformuj o podejrzeniu przemocy Dyrektora OREW
3. Możesz porozmawiać z rodzicem/opiekunem (dotyczy tylko nauczycieli i specjalistów).
4. Powiadom Dyrektora OREW o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub materialnego.
5. W przypadku braku współpracy, możesz zawiadomić właściwy ośrodek pomocy społecznej.

C. Inne przestępstwa lub niepokojące zachowania:

1. Zadbaj o bezpieczeństwo dziecka.
2. Poinformuj o podejrzeniu przestępstwa Dyrektora OREW
3. Możesz porozmawiać z rodzicem/opiekunem podejrzanym o krzywdzenie (dotyczy tylko nauczycieli i specjalistów)
4. Powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego.
5. W przypadku braku współpracy, możesz zawiadomić właściwy ośrodek pomocy społecznej.
6. Możesz złożyć na piśmie zawiadomienia o podejrzeniu przestępstwa do policji lub prokuratury.

D. Zachowanie pracownika po interwencji:

1. Reaguj zgodnie z obowiązującymi przepisami i procedurami.
2. Współpracuj z Dyrektorem OREW, organami ścigania, ośrodkami pomocy społecznej i innymi zaangażowanymi instytucjami.

PROCEDURA SKŁADANIA ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETniego

1. Uzyskanie informacji o przemocy w rodzinie.

Nauczyciel, specjalista lub inny pracownik OREW dowiadując się o możliwości przemocy w rodzinie wobec wychowanka, informuje Dyrektora OREW o uzyskanej informacji.

2. Rozmowa z rodzicami/opiekunami

Dyrektor OREW upewnia się, że dziecko będzie bezpieczne w dotychczasowym miejscu zamieszkania. Wzywa rodziców/opiekunów prawnych na rozmowę, konsultuje uzyskane informacje z osobą zgłaszającą podejrzenia o możliwości przemocy w rodzinie i przekazuje wychowawcy grupy. Dyrektor OREW przedstawia "plan bezpieczeństwa".

3. Sporządzenie opisu sytuacji i planu bezpieczeństwa.

Wychowawca po konsultacji z Dyrektorem OREW tworzy opis sytuacji ośrodkowej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z nauczycielami oraz z innymi pracownikami placówki. Tworzy wspólnie z Dyrektorem OREW plan bezpieczeństwa, uwzględniający sposoby zapewnienia dziecku bezpieczeństwa oraz wsparcie oferowane przez placówkę.

4. Ustalanie planu bezpieczeństwa z rodzicami/opiekunami.

Wychowawca w obecności Dyrektora OREW omawia z rodzicami/opiekunami plan bezpieczeństwa, uwzględniający powstrzymanie przemocy, konsultacje z psychologiem i wsparcie instytucji zewnętrznych. Przeprowadza działania aby zapewnić bezpieczeństwo dziecku.

5. Informowanie o konsekwencjach prawnych.

Dyrektor OREW informuje rodziców/opiekunów o konsekwencjach prawnych przemocy wobec dziecka oraz obowiązku zgłaszania przemocy do prokuratury i sądu rodzinnego i nieletnich.

6. Składanie zawiadomienia do prokuratury lub sądu rodzinnego i nieletnich

Dyrektor OREW w razie konieczności składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i nieletnich. W przypadku odmowy współpracy rodziców. Dyrektor OREW składa zawiadomienie niezwłocznie.

7. Dalsze postępowanie.

Dalszy tok postępowania należy do kompetencji prokuratury oraz sądu rodzinnego i nieletnich. Placówka współpracuje z wymienionymi instytucjami, dostarczając niezbędne dokumenty i informacje.

WYMOGI DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI, A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE

1. Zasada szacunku i godności.

Naczelną zasadą jest działanie z szacunkiem, uwzględniając godność i potrzeby wszystkich małoletnich. Bezwarunkowo zakazane jest stosowanie przemocy wobec innych w jakiegokolwiek formie.

2. Zachowania niedozwolone.

Uczniowie/wychowankowie powinni powstrzymać się od:

- Używania przemocy wobec innych małoletnich.
- Używania języka wulgarnego i obraźliwego.

3. Zakaz zawstydzania i upokarzania.

Zabronione jest wzajemne zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie. Zakazane jest krzyczenie na innych, wyzywanie zastraszanie.

4. Szanowanie prawa do prywatności.

Uczniowie/wychowankowie zobowiązani są do szanowania prawa innych do prywatności.

5. Zakaz niestosownego zachowania:

Zakazane jest:

- Zachowywanie się w sposób niestosowny wobec innych uczniów/wychowanków/dzieci.
- Używanie wulgarnych słów, gestów i żartów
- Wykorzystywanie przewagi fizycznej wobec innych.

6. Ochrona wizerunku.

Zakazane jest utrwalanie wizerunku innych uczniów/wychowanków (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie), szczególnie w sytuacjach mogących ich zawstydzić/obrazić.

7. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania:

W przypadku agresywnego zachowania ucznia/wychowanka, zastosuj procedurę opisaną w "Procedurze postępowania w sytuacji agresywnego zachowania ucznia," w Regulaminie OREW.

ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

1. Rozpoznanie sygnałów.

Każdy pracownik obowiązany jest do reagowania w przypadku zagrożenia dzieci. Pracownik posiadający wiedzę o problemie krzywdzenia dziecka bądź dostrzegający niepokojące sygnały wskazujące na sytuację niebezpieczną z udziałem małoletniego powinien dokonać rozpoznania wskazanych informacji i sygnałów zgodnie ze swoją wiedzą i poinformować Dyrektora OREW.

2. Sprawdzanie sygnałów.

Dyrektor OREW zbiera dodatkowe informacje od pracowników placówki, dokonuje weryfikacji sygnałów z różnych źródeł oraz koordynuje działania między pracownikami placówki.

3. Analiza zebranych informacji.

Analiza zebranych informacji powinna obejmować:

- Diagnozę problemu krzywdzenia dziecka.
- Określenie stopnia zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.
- Identyfikację potencjalnych sojuszników dziecka w rodzinie.

4. Zaplanowanie i przeprowadzenie interwencji.

Interwencja powinna przebiegać zgodnie ze schematem:

1. Przygotowanie do interwencji w przypadku potwierdzenia krzywdzenia.
2. Działania ukierunkowane na bezpieczeństwo dziecka.
3. Zaangażowanie sojuszników w ochronę dziecka.
4. Długofalowe monitorowanie sytuacji w rodzinie.

5. Działania prawne.

Inicjacja interwencji następuje z inicjatywy instytucji rozpoznającej niepokojące sygnały (np. Dyrektora placówki). W poważniejszych przypadkach niezbędna jest współpraca pomiędzy specjalistami pracującymi w placówce/instytucji oraz poza nią. Dyrektor placówki bądź wyznaczona przez niego osoba koordynuje interwencję.

6. Interwencja w systemie rodzinnym.

Interwencja oddziałuje na całą rodzinę. Należy dokonać identyfikacji rodzica "niekrzywdzącego" jako potencjalnego sojusznika, rozróżnić rodzica aktywnie krzywdzącego dziecko od „niekrzywdzącego”, a

następnie stworzyć warunki do korzystania ze specjalistycznej pomocy, np. poprzez wsparcie w skorzystaniu programów czy kontakt z odpowiednimi instytucjami.

7. Zadania OREW w pomocy dziecku krzywdzonemu:

- Zauważenie sygnałów i zainicjowanie działań interwencyjnych.
- Współpraca z rodzicami w powstrzymaniu krzywdzenia i rozwiązywaniu problemów.
- Podjęcie działań prawnych w uzasadnionych przypadkach.
- Objęcie dziecka na terenie placówki pomocą w realizowaniu zadań ośrodkowych.
- Korygowanie zaburzeń zachowania wychowanków w ramach codziennej pracy wychowawców nauczycieli, specjalistów i pomocy wychowawcy.
- Praca nad zmianą relacji między dziećmi w środowisku szkolnym.
- Oferowanie pomocy specjalistycznej, takiej jak pomoc psychologiczno - pedagogiczna gdy jest to konieczne.

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO INTERNETU ORAZ PROCEDURA OCHRONY DZIECI PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI W INTERNECIE ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

1. Dostęp do Internetu:

Placówka posiada infrastrukturę w postaci komputerów ośrodkowych dostępnych w salach, umożliwiającą dostęp do Internetu, a także ogólnodostępną sieć wi-fi. Personel oraz wychowankowie mogą korzystać z dostępu do Internetu w czasie zajęć i/lub poza nimi.

Za bezpieczeństwo sieci w placówce odpowiedzialna jest osoba: Jacek Chwałuk

2. Procedury bezpieczeństwa.

Sieć jest monitorowana celem identyfikacji nadużyć, niepożądanego oprogramowania oraz niewłaściwego wykorzystania poprzez:

- zabezpieczenie sieci przed niebezpiecznymi treściami poprzez programy antywirusowe,
- instalację nowoczesnego oprogramowania oraz jego aktualizację wg potrzeb
- regularne sprawdzanie zawartości komputerów oraz dysków sieciowych znajdujących się w placówce pod kątem przetrzymywanych na dyskach treści.

W przypadku wykrycia niebezpiecznych treści:

- osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo sieci ustala sprawcę i informuje Dyrektora placówki,
- jeżeli sprawcą jest wychowanek, Dyrektor organizuje rozmowę z wychowawcą grupy w celu wyjaśnienia okoliczności zdarzenia,
- w przypadku, gdy rozmowa z wychowawcą ujawnia, że doszło do sytuacji niebezpiecznej z udziałem wychowanka, wszczynana jest procedura interwencji przewidziana w „Zasadach i procedurach podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego”.

3. Edukacja i warsztaty

- Wychowankowie są zaznajomieni z regulaminem korzystania ze sprzętu z dostępem do Internetu należącego do placówki (z uwzględnieniem ich zaburzeń i niepełnosprawności intelektualnej)
- Wychowawcy nadzorujący pracę dzieci w czasie zajęć ze sprzętem komputerowym z dostępem do Internetu informują o zasadach bezpiecznego zachowania w Internecie oraz czuwa nad przestrzeganiem regulaminu korzystania ze sprzętu.

ZASADY UDOSTĘPNIANIA PERSONELOWI I RODZICOM STANDARDÓW DO JEJ ZAZNAJOMIENIA I STOSOWANIA

1. Wszelkie dokumenty/procedury/polityki związane z wprowadzeniem Standardów Ochrony Małoletnich są udostępniane personelowi, rodzicom na żądanie.
2. Dokumenty te można również znaleźć na stronie internetowej szkoły/przedszkola/placówki pod adresem <https://psonizamosc.org.pl/>
3. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się z ww. dokumentacją po zawarciu umowy o pracę.
4. Rodzice/opiekunowie małoletnich zapoznawani są z ww. dokumentami każdorazowo na początku roku szkolnego (składają podpis o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich w OREW).
5. Zapoznanie się z ww. dokumentami każda osoba potwierdza swoim podpisem.

Oświadczenie

Ja niżej podpisana(-y) oświadczam, że zapoznałam(-em) się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów Ochrony Małoletnich obowiązującą w Ośrodku Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczym w Zamościu i przyjmuję ją do realizacji.

.....
(data, podpis)

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI I ZOBOWIĄZANIU DO PRZESTRZEGANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH

.....
(miejsowość, data)

Ja, ..., nr PESEL .....,
oświadczam, że nie byłam(-em) skazana(-y) za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne
postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam(-em) się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi
Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczym w Zamościu i zobowiązuje się do ich
przestrzegania.

.....
(podpis)

DYREKTOR
Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego
mgr Krzysztof Wyszak

POLSKIE STOWARZYSZENIE
na rzecz Osób
z Niepełnosprawnością Intelektualną
Ośrodek
Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy
ul. Orlicz-Dressera 14, tel/fax 84 639 23 58
22-400 Zamość
NIP 922 16 81 822